

Ta'limning zamonaviy transformatsiyasi
TIBBIYOT TERMINOLOGIYASIDA MA'NODOSH
SO'ZLARNING QO'LLANILISH ASPEKTLARI

Xafizova Muxarram Nematilloyevna

Osiyo xalqaro universiteti

Klinik fanlar kafedrasi

Annotatsiya: Maqolada terminologiyada ma'nodosh so'zlar (sinonimiya) muammolarini o'rganish zarurligini asoslash, tibbiy terminologiyada sinonimik munosabatlarning eng keng tarqalgan turlari ko'rib chiqiladi.

Kalit so'zlar: termin, terminologiya, ma'nodosh so'zlar, ma'nodosh so'zlar turlari

Atrofimizdagи dunyoni bilish va tushunishda va aloqa sifatida, turli xil yondashuvlar va usullarning paydo bo'lishiga olib keladigan til iboralarining ma'nosini o'rganish bilan bog'liq asosiy muammolarni hal qilishda til alohida rol o'yaydi. Til tizimi va uni o'rganish terminologik birliklarning semantik hajmini o'rganishni, tilshunoslar va fanning turli sohalari mutaxassislarining ijodiy sa'y-harakatlarini birlashtirishni o'z ichiga oladi, chunki terminologik birliklarning ma'nosи muammosini ham uslubiy, ham amaliy jihatdan muvaffaqiyatli ishlab chiqish muhimdir. Uslubiy nuqtai nazardan, bu til, fikr va voqelikning murakkab, ko'p parametrli aloqalari masalasidan ajralmasdir. Amaliy jihatdan o'rganish uslubiy, nazariy va amaliy ahamiyati va fanning turli sohalaridagi terminologik birliklarning ma'nosи terminologiyaning semantik hajmini o'rganish va shu asosda ularni standartlashtirish, tartiblash va tasniflash dolzarb masala bo'lib qoladi.

Til faktlarini tizimlashtirishning usullaridan biri ularni sinonim qatorlar bo'yicha tartibga solishdir [Ahmanova, 1964, 146-bet], keyin tibbiy atamalarni tartibga solish imkoniyatlaridan biri sifatida sinonim munosabatlarni tildagi tizimli aloqalarning bir turi sifatida ko'rib chiqish mumkin. Tibbiy terminologiya ekspert bilimlarini namoyish etish vositasi sifatida va inson faoliyatining eng muhim

Ta'limning zamonaviy transformatsiyasi

sohasidagi fikrlarni lingvistik bilim va materialni tushunishning turli paradigmalarida o'rganish uzoq tarixiga qaramay, odamlarni davolash va hayotini qutqarish, turli darajadagi samaradorlikka ega bo'lgan turli tillar shu paytgacha sinonim tahlil mavzusiga aylanmagan. Shu bilan birga, umuman zamonaviy terminologiya va xususan tibbiy terminologiyaning yutuqlari terminologiyada sinonim munosabatlarni keng o'rganish uchun zarur nazariy asos yaratilganligini tan olish kerak.

Shunday qilib, "Tibbiy terminologiyada ma'nodosh so'zlar muammosini ishlab chiqishda boshlang'ich shunday atamaning o'ziga xosligi, qisqaligi, hissiy betarafligi, sinonimlarning yo'qligi, kontekstdan xoli kabi xususiyatlari fikrning o'zgarishi..." [Lotte, 1961], uzoq vaqt davomida mustahkam deb hisoblangan. Bundan tashqari, tibbiy atamani atamaning o'ziga xosligini ilgari surishda ifodalangan maxsus so'z sifatida mutlaqlashtirish nafaqat konstruktiv, balki oxir-oqibat tibbiyotning terminologik tizimini o'rganishni qiyinlashtiradi. Terminologiyani o'rganishda noaniqlik darajasini oshirish istagi tubdan erishib bo'lmaydigan bo'lib chiqadi, chunki tilning o'ziga xos xususiyatlari, bu o'ziga xoslik bilan emas, balki polisemiya bilan tavsiflanadi (va atamalar tilning quyi tizimlaridan biri, umumiyl til birliklari bilan bir xil qonunlarga muvofiq yaratilgan va ishlaydi) har qanday atama tizimiga sezilarli ta'sir ko'rsatadi. Biroq, terminologik birliklar o'rtasidagi sinonimik munosabatlarning mavjudlik haqiqati bir xil ma'noni ikki va undan ortiq til birliklari bilan ifodalashning ko'plab faktlarini aniq tushuntirishni talab qildi. "Terminologiyada ma'noli so'zlar faktlari u yoki bu atama tizimlari rivojlanishning dastlabki bosqichi bilan izohlanadi" [Tkacheva, 1987]. Shu bilan birga, raqobatdosh terminologik nomlarning birgalikda yashashi haqiqatan ham tabiiy ravishda sodir bo'lмаган ob'ektiv mavjud sharoitlar bilan bog'liqligini yoki eng mos atamani sun'iy tanlashni qat'iyan inkor etib bo'lmaydi.

Tibbiy terminologiyada ma'nodosh so'zlar (sinonimiya) muammosini ishlab chiqishni boshlashda shuni ta'kidlash kerakki, zarurat tezisining nazariy asosli asoslanishi sinonimik munosabatlар bo'yicha tadqiqotlar terminologiyada birinchi

Ta'limning zamonaviy transformatsiyasi

navbatda tibbiy terminologik lug'at tuzilishi va uni shakllantirish usullari bo'yicha ko'plab ilmiy taddiqotlar bilan tayyorlangan. [Tatarinova, 1985; Kirillova, 1990; Motchenko, 2001]. Tuzilishi bo'yicha oddiy va murakkab tibbiy atamalarning borligi va murakkab atama- ikki yoki undan ortiq element yoki komponentga ega bo'lgan atamani yodda tutishini taqozo etadi. Oddiy va murakkab atamalar bilan bir qatorda qisqartmalar ajralib turadi, terminologik so'z birikmalari, masalan, *ACTH* (adrenocorticotropik hormon), *ATF* (adenosintrifosfat) va h.

Sinonimlarning asosiy xususiyati, ularning darajasiga bog'liqligidan qat'i nazar, rasmiy farqlarga asoslangan identifikasiya va farqning semantik birligi bo'lganligi sababli, terminologik birliklarning rasmiy va mazmunli tomonlarini o'zaro hisobga olish kerak. Tibbiyat sohasidagi maxsus bilimlarning til birliklarini aks ettirish bilan bir qatorda tibbiy terminologiyada sinonim munosabatlarning o'ziga xosligi shuningdek, ularning rasmiy xususiyatlari tomonlari- sinonimik munosabatlar oddiy va murakkab vositalar bilan bir qatorda abbreviaturalar, qisqartmalar, so'z va harflarning birikmalari atamalar va terminologik iboralar bilan tuzilishga kiradi.

Tibbiy terminologiyada sinonim munosabatlarning quyidagi o'ziga xos xususiyati yunon-lotin kelib chiqishi so'zlarining keng tarqalishi bilan bog'liq, chunki tibbiyat fanining shakllanishi va rivojlanishining dastlabki bosqichlarida o'zbek tili ilmiy tushunchalarni kerakli aniqlik bilan nomlay olmadi. O'zbek tibbiyat terminologiyasi asosan klassik tillar asosida shakllangan. Ammo shunga qaramay, ilmiy va texnik tushunchalarning tili o'zlashtirishi va ularni ifoda etish vositalarining baynalmilallashuvi ma'noni ifoda etishning rivojlanishi bilan birga bo'ldi.

Kelib chiqishi yunon-lotin bo'lган so'zlar, ularning o'zbekcha sinonimlaridan farqli o'laroq, bir qator xususiyatlarga ega. Birinchidan, kelib chiqishi yunon-lotin atamalarining ma'nolari vaqt o'tishi bilan rivojlanmaydi va o'zgarmaydi, birinchi o'rinda ulardan foydalanish ularning terminologik semantikasini bilish, Ikkinchidan, semantik bir xillikni saqlash bilan bir qatorda ular stilistik o'xshashlikni olmaydilar va shuning uchun neytral hisoblanadi. Uchinchidan,

Ta'limning zamonaviy transformatsiyasi

aksariyat hollarda kelib chiqishi yunon-lotin so'zlar qabul qiluvchi tilda terminologik birlikni konkretlashtiradi, ular sinonim sifatida ishlaydi. To'rtinchidan, oz'bek tili va boshqa tillarda ma'lum tarqalishi bilan ajralib turadi, kelib chiqishi yunon-lotin so'zlari xalqaro hamkorlik doirasida mutaxassislarning samarali muloqotiga hissa qo'shami va shu bilan ilmiy almashinuvlarning kognitiv-axborot salohiyatini ko'taradi. Beshinchidan, shubhasiz kelib chiqishi klassik til atamalari tejamkor va aniq, shuning uchun ular ko'p hollarda nutqni tejaydi. Til foydalanuvchilarining tillararo harakatlari aloqa sifatida keng doiradagi mutaxassislarga ma'lum bo'lganligi sababli, faol foydalanilmoqda va kerakli til birligini topish uchun ko'p vaqt talab qilinmaydi.

Bularning barchasi aniq va muntazam ravishda namoyon bo'ladigan sinonim munosabatlar tufayli tibbiy terminologiya yuqori darajadagi izchillikka ega ekanligidan dalolat beradi.

Adabiyotlar:

1. Хафизова, М. Н. КРИТЕРИИ ОБУЧЕНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНО-ОРИЕНТИРОВАННОЙ КОМПЕТЕНЦИИ.
2. Bakayev, N. B., Shodiev, S. S., Khafizova, M. N., & Ostonova, S. N. (2020). SHAKESPEARS LEXICON: REASON WORD AS A DESIGN OF THE CONCEPT OF THE ABILITY OF THE HUMAN MIND TO ABSTRACTION, CONCLUSION. *Theoretical & Applied Science*, (6), 162-166.
3. Nematilloyevna, X. M. (2024). UCH ASOSIY TERMINOLOGIK LUG'ATLARNING TILI. *PEDAGOG*, 7(1), 184-187.
4. Nematilloyevna, K. M. The Easy Ways of Learning Medical Plants (Phytonyms) in the Department of Pharmaceutical Terminology. *JournalNX*, 7(06), 274-277.
5. Хафизова, М. (2023). ТРИ ЧАСТИ МЕДИЦИНСКИХ ТЕРМИНОВ. *Центральноазиатский журнал образования и инноваций*, 2(12 Part 2), 134-138.
6. Хафизова, М. (2023). ПРОСТЫЕ СПОСОБЫ ИЗУЧЕНИЯ ЛЕКАРСТВЕННЫХ РАСТЕНИЙ (ФИТОНИМОВ) В РАЗДЕЛЕ

Ta'limning zamonaviy transformatsiyasi

ФАРМАЦЕВТИЧЕСКОЙ ТЕРМИНОЛОГИИ. Центральноазиатский журнал образования и инноваций, 2(11 Part 2), 193-198.

7. Nematilloyevna, X. M. (2024). ANATOMIK TERMINOLOGIYA BO'LIMIDA LOTIN TILI SIFATLARINING MA'NO JIHATLARI. *Лучшие интеллектуальные исследования*, 14(5), 47-54.
8. Nematolloyevna, X. M. (2024). LOTIN TILI OT SO'Z TURKUMINING O'ZBEK GURUHLARDA O'RGANILISHI. *Лучшие интеллектуальные исследования*, 14(4), 104-110.
9. Hafizova, M. (2024). LOTIN TIL AMALIY MASHG'ULOTLARIDA TERMIN, ATAMA VA IBORA SO'ZLARINING QO'LLANILISHI. *Журнал академических исследований нового Узбекистана*, 1(1), 132-136.
10. Хафизова, М. Н. (2024). УПОТРЕБЛЕНИЕ ЛАТИНСКИХ СУЩЕСТВИТЕЛЬНЫХ В РАЗДЕЛЕ АНАТОМИЧЕСКОЙ ТЕРМИНОЛОГИИ. *Лучшие интеллектуальные исследования*, 16(2), 256-265.
11. Nematilloyevna, X. M. (2024). LOTIN TILI MODULIDA SANOQ VA TARTIB SONLARNING QO'LLANILISH JIHATLARI. *Лучшие интеллектуальные исследования*, 16(2), 249-255.
12. Khafizova, M. (2024). STUDING MEDICINAL PLANTS (PHYTONYMS) IN THE SECTION OF PHARMACEUTICAL TERMINOLOGY. Центральноазиатский журнал междисциплинарных исследований и исследований в области управления, 1(2), 4-7.
13. Nematillaevna, K. M. (2024). Aspects of the Usage of Cardinal and Ordinal Numerals in the Latin Language Module. *Research Journal of Trauma and Disability Studies*, 3(3), 278-283.
14. Хафизова, М. Н. (2024). ПРИМЕНЕНИЯ ЧИСЛИТЕЛЬНЫХ В МЕДИЦИНСКОЙ ТЕРМИНОЛОГИИ. *TADQIQOTLAR. UZ*, 34(3), 116-122.
15. Qilichovna, A. M. (2024). CLINIC FOR PATIENTS WITH DENTURES COMPARATIVE DIAGNOSIS AND PATHOGENESIS. *TADQIQOTLAR*, 30(3), 127-135.

16. Ahmedova, M. (2023). COMPARATIVE ANALYSIS OF NUTRITIONAL DISPARITIES AMONG PEDIATRIC POPULATIONS: A STUDY OF CHILDREN WITH DENTAL CAVITIES VERSUS THOSE IN OPTIMAL HEALTH. *International Bulletin of Medical Sciences and Clinical Research*, 3(12), 68-72.
17. Ahmedova, M. (2023). DIFFERENCES IN NUTRITION OF CHILDREN WITH DENTAL CARIES AND HEALTHY CHILDREN. *International Bulletin of Medical Sciences and Clinical Research*, 3(12), 42-46.
18. Axmedova, M. (2023). TISH KARIESINING KENG TARQALISHIGA SABAB BO'LUVCHI OMILLAR. *Центральноазиатский журнал образования и инноваций*, 2(12), 200-205.
19. Ахмедова, М. (2023). ИСПОЛЬЗОВАНИЕ КОМПЬЮТЕРНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ НА ЭТАПАХ ДИАГНОСТИКИ И ПЛАНИРОВАНИЯ ОРТОПЕДИЧЕСКОГО ЛЕЧЕНИЯ НА ОСНОВЕ ЭНДОССАЛЬНЫХ ИМПЛАНТАТОВ. *Центральноазиатский журнал образования и инноваций*, 2(11 Part 2), 167-173.
20. Axmedova, M. (2023). USE OF COMPUTER TECHNOLOGY AT THE STAGES OF DIAGNOSIS AND PLANNING ORTHOPEDIC TREATMENT BASED ON ENDOSSEAL IMPLANTS. *International Bulletin of Medical Sciences and Clinical Research*, 3(11), 54-58.
21. Ахмедова, М. (2020). НАРУШЕНИЯ ЭНДОТЕЛИАЛЬНОЙ ФУНКЦИИ ПРИ РАЗВИТИИ АФТОЗНОГО СТОМАТИТА. *Достижения науки и образования*, (18 (72)), 65-69.
22. Axmedova, M. (2023). THE IMPACT OF SOCIOCULTURAL FACTORS ON THE PERVASIVENESS OF DENTAL CARIES AS A COMPLEX HEALTH CONDITION IN CONTEMPORARY SOCIETY. *International Bulletin of Medical Sciences and Clinical Research*, 3(9), 24-28.

Ta'limning zamonaviy transformatsiyasi

23. Ахмедова, М. К. (2024). ОБЩИЕ ПРИЧИНЫ КАРИЕСА ЗУБОВ. *Лучшие интеллектуальные исследования*, 14(4), 77-85.
24. Qilichovna, A. M. (2024). CLINICAL SIGNS WHEN ACCOMPANIED BY DENTAL DISEASES AND METABOLIC SYNDROME. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 39(5), 116-24.
25. Ахмедова, М. К. (2024). Профилактика Стоматологических Заболеваний У Беременных. *Research Journal of Trauma and Disability Studies*, 3(3), 66-72.
26. Ахмедова, М. К. (2024). ОСНОВНЫЕ ПРОФИЛАКТИЧЕСКИЕ МЕТОДЫ ТКАНЕЙ ПАРОДОНТА У ДЕТЕЙ И ПОДРОСТКОВ. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 41(5), 254-260.
27. Qilichovna, A. M. (2024). PREVENTION OF PERIODONTAL DISEASES IN CHILDREN AND TEENAGERS. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 41(5), 234-239.
28. Qilichovna, A. M. (2024). PREVENTION OF PERIODONTAL AND GUM DISEASES IN PREGNANT WOMEN. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 41(5), 240-245.
29. Qilichovna, A. M. (2024). HOMILADOR AYOLLARDA TISH VA PARADONT KASALLIKLARINING OLDINI OLİSH. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 41(5), 246-253.
30. Ахмедова, М. К. (2024). ИЗУЧЕНИЕ ПРИЧИННЫХ ФАКТОРОВ ПАРОДОНТИТА. *Journal of new century innovations*, 49(3), 47-53.
31. Qilichovna, A. M. (2024). TO STUDY THE FACTORS THAT CAUSE PERIODONTITIS. *Journal of new century innovations*, 49(3), 40-46.
32. Qilichovna, A. M. (2024). THE ROLE OF PATHOGENESIS IN THE GROWTH FACTORS OF PERIODONTITIS DISEASE. *Journal of new century innovations*, 49(3), 25-32.

Ta'limning zamonaviy transformatsiyasi

---

33. Togaydullaeva, D. D. (2022). ARTERIAL GIPERTONIYA BOR BEMORLARDA KOMORBIDLIK UCHRASHI. *TA'LIM VA RIVOJLANISH TAHLILI ONLAYN ILMIY JURNALI*, 2(11), 32-35.
34. Togaydullaeva, D. D. (2022). Erkaklarda yurak ishemik kasalligining kechishida metabolik sindrom komponentlarining ta'siri. *Fan, ta'lim, madaniyat va innovatsiya*, 1(4), 29-34.
35. Dilmurodovna, T. D. (2023). MORPHOLOGICAL ASPECTS OF THE THYROID GLAND IN VARIOUS FORMS OF ITS PATHOLOGY. *American Journal of Pediatric Medicine and Health Sciences* (2993-2149), 1(8), 428-431.
36. Dilmurodovna, T. D. (2023). Morphological Signs of the Inflammatory Process in the Pancreas in Type I and II Diabetes Mellitus. *EUROPEAN JOURNAL OF INNOVATION IN NONFORMAL EDUCATION*, 3(11), 24-27.
37. Dilmurodovna, T. D. (2023). КЛИНИКО-МОРФОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ТЕЧЕНИЕ ВОСПАЛИТЕЛЬНОГО ПРОЦЕССА В ПОДЖЕЛУДОЧНОЙ ЖЕЛЕЗЕ ПРИ САХАРНОМ ДИАБЕТЕ I И II ТИПА. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 33(1), 173-177.
38. Khafiza, J., & Dildora, T. (2023). Frequency of Comorbid Pathology among Non-Organized Population. *Research Journal of Trauma and Disability Studies*, 2(4), 260-266.
39. Dilmurodovna, T. D. (2023). Clinical and Diagnostic Features of the Formation of Arterial Hypertension in Young People. *EUROPEAN JOURNAL OF INNOVATION IN NONFORMAL EDUCATION*, 3(12), 41-46.
40. Dilmurodovna, T. D. (2024). DIABETES MELLITUS IN CENTRAL ASIA: PROBLEMS AND SOLUTIONS. *Лучшие интеллектуальные исследования*, 12(4), 204-213.

Ta'limning zamonaviy transformatsiyasi

41. Тогайдуллаева, Д. Д. (2024). ОБЩИЕ ОСОБЕННОСТИ ТЕЧЕНИЕ САХАРНОГО ДИАБЕТА В СРЕДНЕЙ АЗИИ. *Лучшие интеллектуальные исследования*, 12(4), 193-204.
42. Tog‘aydullaeva, D. D. (2024). GIPERTENZIYA BOR BEMORLARDA MODDALAR ALMASINUVINING BUZULISHI BILAN KELISHI. *Лучшие интеллектуальные исследования*, 14(4), 130-137.
43. Dilmurodovna, T. D. (2024). FACTORS CAUSING ESSENTIAL HYPERTENSION AND COURSE OF THE DISEASE. *Лучшие интеллектуальные исследования*, 14(4), 138-145.
44. Dilmurodovna, T. D. (2024). PREVALENCE INDICATORS OF ARTERIAL HYPERTENSION IN THE POPULATION. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 41(4), 78-87.
45. Тогайдуллаева, Д. Д. (2024). ИШЕМИЧЕСКАЯ БОЛЕЗНЬ СЕРДЦА, МЕТОДЫ ЛЕЧЕНИЯ И ЭФФЕКТИВНОСТЬ ЛЕЧЕНИЯ СТЕНОКАРДИИ. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 39(5), 107-115.
46. Dildora, T. (2021, June). CHRONIC RENAL FAILURE. In *Archive of Conferences* (pp. 85-89).
47. Сайдова, Л. Б., & Комилжонова, О. О. Патологическое течение гипотиреоза в климактерическом период в йододефицитной зоне Узбекистана. In *International Conference Science and Education/Uluslararası konferans bilim ve egitim// -2021-15may-49b*.
48. Olimjonovna, K. O. (2023). AYOLLARDA REPRODUKTIV TIZIM FAOLIYATINING O’ZGARISHIDA GIPOTERIOZ BILAN BIRGA KECHISHI. *Ta’lim innovatsiyasi va integratsiyasi*, 10(3), 174-179.
49. Olimjonovna, K. O. (2024). HYPOTHYROIDISM AND REPRODUCTIVE DYSFUNCTION IN WOMEN. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 36(5), 75-82.

Ta'limning zamonaviy transformatsiyasi

50. Komiljonova, O. (2024). THE USE OF GINGER FOR MEDICINAL DISEASES BASED ON TRADITIONAL MEDICINE. *Центральноазиатский журнал образования и инноваций*, 3(1), 203-211.
51. Olimjonovna, K. O. (2024). MORPHOLOGICAL CRITERIA OF THE THYMUS IN CONGENITAL HEART DISEASE. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 36(6), 197-202.
52. Olimjonovna, K. O. (2024). CLINICAL AND MORPHOLOGICAL ASPECTS OF THE TOPOGRAPHIC ANATOMY OF THE PARATHYROID GLANDS. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 36(6), 209-217.
53. Olimjonovna, K. O. (2024). 2-TIP QANDLI DIABETNI DAVOLASHDA AYURVEDA YONDASHUVINING AHAMIYATI. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 39(5), 132-143.
54. Olimzhonovna, K. O. (2024). DIABETIC NEUROPATHY: ETIOLOGY, PATHOGENESIS, CLINICAL FEATURES AND TREATMENT APPROACHES. *EUROPEAN JOURNAL OF MODERN MEDICINE AND PRACTICE*, 4(3), 159-166.
55. Salohiddinovna, X. Y. (2023). SURUNKALI KASALLIKLARDA UCHRAYDIGAN ANEMIYALAR MORFO-FUNKSIONAL XUSUSIYATLARI. *Ta'lim innovatsiyasi va integratsiyasi*, 10(3), 180-188.
56. Халимова, Ю. С. (2024). КЛИНИКО-МОРФОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ВИТАМИНА D В ФОРМИРОВАНИЕ ПРОТИВОИНФЕКЦИОННОГО ИММУНИТА. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 36(3), 86-94.
57. Saloxiddinovna, X. Y. (2024). CLINICAL FEATURES OF VITAMIN D EFFECTS ON BONE METABOLISM. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 36(5), 90-99.
58. Saloxiddinovna, X. Y. (2024). CLINICAL AND MORPHOLOGICAL ASPECTS OF AUTOIMMUNE

THYROIDITIS. ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ, 36(5), 100-108.

59. Saloxiddinovna, X. Y. (2024). MORPHOFUNCTIONAL FEATURES BLOOD MORPHOLOGY IN AGE-RELATED CHANGES. *Лучшие интеллектуальные исследования*, 14(4), 146-158.
60. Saloxiddinovna, X. Y. (2024). CLINICAL MORPHOLOGICAL CRITERIA OF LEUKOCYTES. *Лучшие интеллектуальные исследования*, 14(4), 159-167.
61. Saloxiddinovna, X. Y. (2024). Current Views of Vitamin D Metabolism in the Body. *Best Journal of Innovation in Science, Research and Development*, 3(3), 235-243.
62. Irgashev, I. E. (2022). COVID-19 BILAN KASALLANGAN BEMORLARDA ANTIKAOGULYANT TERAPIYANING YANGICHA TAMOILLARI. *BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIY JURNALI*, 2(12), 462-466.
63. Ergashevich, I. I. (2024). GIPERTONIK KRIZ BILAN KECHAYOTGAN GIPERTONIYA KASALLIGIDA, ASORATLAR YUZ BERISHINI OLDINI OLISHGA QARATILGAN SHOSHILINCH TERAPIYA. ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ, 40(1), 55-61.
64. Ergashevich, I. I. (2024). SPECIFIC PROPERTIES OF LEVAMICOL OINTMENT. ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ, 40(1), 48-53.
65. Irgashev, I. E. (2023). RESPIRATORY DISTRESS SYNDROME. Horizon: Journal of Humanity and Artificial Intelligence, 2 (5), 587–589.